

GAZETA TRANSILVANIEI

A N U L L X I V .

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se pri-
mesc.— Manuscrisele nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc în Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nus. Augenthal & Emerie Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare.—
Publicări mai dese după tarifi-
că și învoială.— RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

„GAZETA” este în vânzare și
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 3 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-ii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone.— Un exemplar
10 bani.— Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 132.

Brașov, Vineri 15 (28) Iunie.

1901.

Acusatorii acușați.

Ziua de ieri a fost o zi de răs-plată pentru partida liberală ma-ghiară dela cârmă.

După senzațiunea cea mare și impresiunea atât de rea ce au pro-dus'o destăinuirile lui Rimler și mă-rturisirile lui Ugron, s'ar fi aștep-tat, ca acea cameră, a căreia dele-gați în majoritatea lor covârșitoare numai de curând au fost votat cu însuflețire încredere ministrului de esterne Goluchowski pentru politica sa credincioasă triplei alianțe, va is-bucni, la prima scire despre machi-națiunile unuia din cei mai de frunte membri și conducători de partid din sinul său contra acestei triple alianțe, într'o manifestare furtunosă de in-dignare. Au trecut însă mai multe zile fără ca să se facă amintire în dietă despre cazul Ugron și numai în ședința de Miercuri cu ocaziunea dezbaterii procedurii în afacerea de incompatibilitate, a adus în discu-siune unul din fruntașii partidului guvernamental, Gajari, odioasa afa-cere.

Dér ce se veți? Numitul depu-tat și-a luat avântul unui formidabil acusator public și a voit să dovedească, că în cazul lui Ugron nu e vorba numai de o simplă incompati-bilitate, ci „este neasămănat mai mult, când cine-va cere bani și sprijin material dela o putere străină în contra majorității legitime a țării și în contra intereselor vitale ale ei.” Ba a amintit chiar cazul lui Dobrzanzky, pe care Ugron l-a timpului său, pentru o scrisoră cu mult mai neîn-semnată, l'a acusat, că stă în soldul rusesc și l'a condamnat ca pe unul, care trebuie să fiă alungat din viața publică.

Acușațiunea ar fi trebuit să fiă nimicitoare pentru Ugron, dér arma ce a ridicat-o asupra-i Gajari, s'a îndreptat dintr'odată în contra aces-tuia și a partidei liberale dela pu-tere. S'a sculat adevărat după el Geza Polonyi din partida lui Ugron și a pus o întrebare, ce a cădut ca o lo-vitură fatală pe capul acuzatorului și a soților săi din majoritate. „Să-mi spună onoratul condeputat”, dize Polonyi, „ce deosebire este între acea pretinsă acțiune a lui Gabriel Ugron și între alegerile făcute cu banii străini adunați de br. Banffy?”

Să fi vădut acum fețele celor cari îl credeau deja pe Ugron ni-micit. Și ca să țintuiască acest mo-ment istoric, Polonyi a adaus: „Nu ved' nici o deosebire între cei doi, ba ved' cu privire la banii adunați de Banffy încă o deosebire agra-vantă. Acea cameră, și acea majo-ritate, cari la adăpostul cassei par-tidei au ajuns la mandatul lor, ar trebui să se ferescă, ca în această cestiune să pronunțe asupra altora sentințe nimicitoare.”

Ceea ce a dîs mai departe Po-lonyi în apărarea șefului său, nu este de mare însemnatate. Ajunge, că le-a infundat gura celor din par-tida liberală. Loviturile ce le-a mai adaus deputatul Visontai, care, în

tre altele, a constatat, că până în ziua de azi Banffy nu a desmintit ceea ce a afirmat el în camera la 1896, că adevărat cu ocaziunea conce-siunii pentru loteria de clasă Banffy a primit dela un bancher din Paris 2 milioane, au fost numai pe de-asupra.

A mai urmat o declarare a lui Francisc Kossuth, care a precizat punctul de vedere al partidei sale în această afacere. El a desaprobat încercările nereușite ale lui Ugron, fără însă a-i bănuia intențiunile.

Cu această s'a terminat discuși-unea. Nicî unul din corifeii partidei li-berale n'a luat cuvântul, ér ministru-președinte Szell a tăcut ca un ade-vărat înțelept. Resultatul a fost un desastru moral al majorității guver-namentale. Organul lui Ugron pune vîrf la toate, scriind în urma celor petrecute în cameră: „Ceea-ce a fă-cut Ugron, e îndreptățit și patriotic. De ce? Pentru că această națiune e asuprită. Străină e armata ei, cum-părat parlamentul ei, legate îi sunt cele două mâini, cu care muncesc, încătușat îi este sufletul ei setos de libertate...”

Așa au ajuns acuzatorii să fiă acușați. Ce va mai urma vom vedé.

„Propunere oportunistă”. La ar-ticolul nostru publicat sub titlul acesta, „Telegraful Român” de Marți află cu cale a răspunde următoarele:

„În două numere mai recente ne face onóra „Gazeta Transilvaniei” de a se ocupa la loc de frunte cu noi, — rocinocem, în mod foarte obiectiv, — pentru a ne spune aceea ce putea să ne spună în două șire, anume, că nu acceptăm propunerea noastră oportunistă, de a se solicita de-adeptul la guvernul țării, diu partea fruntașilor români, revocarea cunoscutelor ordonanțe ale fostului ministru de interne Hieronymi, prin cari funcționarea partidului național român este oprită.”

Nicî o supărare! Fie-care e în drept a accepta sau a condamna aceea ce propu-nem noi. De altocum noi nicî n'am făcut propunere. Ni-am spus numai părerea; am lausat numai o idee; ideea, că cea mai pot-ritivă cale de a ajunge la rezultat practic, ar fi, între împrejurările date, aceea de a se pune partidul național român, prin frun-tașii săi, în legătură directă cu guvernul.

Nu e bună ideea? La coș cu ea! Dér atunci să ni-se dea alta mai bună. Pentru că așa, cum suntem astăzi, puși în imposi-bilitate de a-ne consulta, vor recunoșce și confracții dela „Gazeta”, că nu e bine să rămănem multă vreme.

Ér până nu ni-se dă altă idee mai bună, să ni-se permită, ca noi să ținem de bună ideea noastră, pe lângă care milităm și faptul, că nicî porțile și ușile destul de bine zăvorite ale temnițelor din Vaș și Seghedin, în cari erau înfundați memoran-diștii, nu s'au deschis înainte de a se face intervenții și solicitați la guvernul maghiar. A fost bună solicitarea atunci? De ce să nu fiă bună și acum??

Décă ne-am ocupat de părerile emise de curând în câți-va articuli ai „Telegra-fului Român” din incidentul sulevării ces-tiunii relativă la delăturarea ordonanțelor ilegale ale lui Hieronymi în congregațiile din Deva și Sibiu, am făcut'o nu pentru plăcerea de-a polemisa cu „Telegraful Ro-mân”, oi pentru importanța cea mare ac-tuală, ce o are cestiunea această pentru noi și pentru înțelegerea situațiunii poporului nostru.

Deși „Telegr. Rom.” ni-a răspuns de-o camdată numai la o parte a espunerilor noastre și nu și la articolul ultim din nu-mărul de Marți al fôiei noastre, totu-și ne surprinde, oă ia lucrul așa de ușor.

Décă a făcut propunere orî și-a spus numai părerea, orî a lansat numai o idee, puțin importă. În definitiv, când dic: această e părerea mea despre un mod de rezolvare, așa trebuie să procedem, am fă-cut tot-odată și o propunere.

Fiă însă și numai o părere seu o idee — totuși nu este destul să dic: „décă nu e bună, la coș cu ea! Dér atunci să ni-se dea alta mai bună”, — fiind-că numai cercetând serios, ce pôte fi bun și ce nu, ce pôte fi la loc și folositor și ce nu, e posibil a afla, prin stăruință comună, drumul bun și adevărat.

Când însă cine-va stăruie așa de mult asupra ideii sale, fără a mai voi să cerce-teze, decât în interesul general și pentru cazul anumit pôte fi admisibilă orî nu, atunci denotă inclinarea de a umbla după capul său, și nu dovedesc, că ar fi gata a-se supune unor necesități de rațiune mai înaltă și a-se abnega în interesul comunei conlucărî.

Nu prea dovedesc, că „Telegr. Rom.” ar voi să păsescă pe calea aceasta, când ne spune, că va ține de bună ideea sa până când nu i-se va da alta mai bună. Această persistență în ideea preconcepută dă nas-cere presupunerii, că „Telegr. Rom.” nu va afla mai bună nicî o „altă idee”, ce i-s'ar da”, fiind-că aprepieră, decât este bună ideea, nu-o supune puterii argumente-lor obiective, oi numai păreri subiective, când dic: „fiacare e în drept a accepta sau a condamna propunerea noastră.”

Privind lucrul mai de aproape însă, decât este să fim frați adevărați și decât suntem cu toții pătrunși de datoria, ce o avem de a delătura în comună înțelegere piedecile, ce se opun funcționării partidu-lui nostru național, atunci nu ne este per-mis să primim și să respingem propunerile, ce se fac pentru salvarea situațiunii par-tidului, după gustul individual, oi trebuie să le cumpănim cu deplină serioșitate și con-scientioșitate, căci alt fel nu vom găsi nicî odată „ideea cea mai bună” și nicî nu-o vom puté pune în practică. Décă „Telegr. Rom.” ține, ca partidul nostru național să fiă pus éráși în pozițiune de a funcționa mai departe neîmpedecat, decât țintesc se-rios la o solidară conlucrare a tuturor fac-torilor națiunii noastre, atunci este foarte înstrăinător modul cum susține morțiș ideea sa, cu toate obiecțiunile noastre mo-tivate.

Și mai mult trebuie să surprindă ase-menarea, ce-o face la încheiere în ordina, că ea ar „milita” pentru ideea sa atât de monstruosă din punctul de vedere al inter-eselor de partid și naționale. Această ase-mănare ou temnițele din Vaș și Seghedin, cari s'ar fi deschis pentru memorandiștii în-fundați acolo, „tot numai în urma unei solicitați la guvernul maghiar”, dovedesc două lucruri: mai întâi, că „Telegr. Rom.” ne consideră prea simpli, decât crede, că n'am soi, cum s'a petrecut în adevăr lucrul acesta; al doilea, că „Telegr. Rom.” dovedesc prin citarea acestui cas în favorul ideii pre-conisate de el, că nu ne-a înțeles de loc, și, ce e mai trist, nu înțelege nicî situațiunea estrem de gravă a națiunii noastre în aceste momente de strîmtoare.

Congres european—balcanic. Din Atena sosesc o scire importantă. Tarul Nicolae a comunicat Regelui Greciei și principelui George, guvernorul Cretei, că pentru acum nu pôte fi vorba de unirea Cretei cu Grecia. Tarul face atent pe Rege și Prinț, să nu forțeze cestiunea această, căci ar strica numai cauzei și ar avé urmări ne-plăcute pentru Grecia. — Tarul a avisat tot-odată pe Regele Greciei, oă îndată-ce se va limpezi situația politică, va convoca un congres european, care va fi che-mat să decidă asupra unirei Bulgariei cu Rumelia orientală, asupra unirei Cretei cu Grecia și asupra altor cestiuni poli-tice din Balcani.

Programul Slovacilor. „Bud. Hir-lap” se ocupă la loc de frunte cu „progra-mul partidei naționale slovace”, pe care l'am făcut și noi cunoscut într'unul din numerii precedenți. De astă-dată fôia gu-vernamentală scrie neobișnuit de domol. Ea se ocupă mai ales cu partea economică și socială a programului, în care, dicé, nu se face politică slovacă și de naționalitate. Gravamentele acestea sunt și ale statului, ele nicî din punct de vedere al umanității nu pot fi date la o parte.

„Rubla rusescă în Ungaria”. Cu titlul acesta fanaticii șovinisti dela „Egyet-értés” dau éráși alarma în potriua Slovaci-lor. Într'un articol ce-l publică din pana unui anume Gyöngyösi Laszlo, fôia kos-suthistă spune lucruri „oribile” despre „agitațiunea panslavistă”, ce s'ar face cu „ruble rusesc”. De astă-dată rubla nu alie-neacă direct din Rusia în buzunarul bieți-lor Slovaci, ea face o cale mai lungă: vine chiar din — America. În orașul San-francisco de peste Ocean (Peunsylvania) s'au înființat două episcopii ortodoxe din partea Rusiei. Aceste episcopii ar face o mare propagandă prin banii și pressă. Și după ce în America emigréză forte puțin Ruși, „e clar, că această mare organiza-țiă bisericescă și această putere a banului s'a creat pentru a cuceri pe Slovacii și Ru-tenii din Ungaria”. Pentru-oa cine-va să guste din bunătățile marinimiei rusesci, trebuie — dicé — să se declare membru al bisericii ortodoxe rusesci. Emigranții slovaci din Ungaria sunt siliți s'o facă această, fiind-că numai așa capétă la vreme de nevoie bani; ér Slovacii de acasă pri-mesc rentele anuale date de societatea ru-sescă, pe titlul, că sunt frați de sânge. Cei din America inundéză Slovacimea și Rute-nimea cu broșuri, calendare, ediții etc., toate în spirit muscălesc. În Oldsford apare o fôie „Svet”, care agită puternic contra Maghiarilor și contra preoțimeii grece-cato-lice (Ruteni); provocă poporul să țină cu „sfânta Rusiă” și-i spune, că „sfântul Tar va veni acuși să libereze pământul rusesc”. Acum vor să edifice o biserică ortodoxă în Becherove și spre scopul acesta se face o mare colectă în America. Dér s'a dat de cei „păoști”, căci în urma denunțarilor preotului gr. oat. din Becherove, gendarmii au confiscat multe de broșuri și diare la un anumit „corifeu” Tutko și la ortacul său Bariczki, care a petrecut 15 ani în Rusia.

Toate aceste le istorisesc „Egyetértés”, pentru-oa apoi să dea năvală asupra gu-vernului unguresc și să-l acuze, oă a între-

lăsat de a fonda el în America societățile de ajutorare, și a lăsat Rusiei acest rol. Apoi dice: „Nu poate fi oprit poporul să meargă la America, fiindcă el își câștigă acolo pâinea, pe care nu o poate câștiga aici“. Vezi așa: trebuie să emigreze, că altfel mor de foame în „fericită Ungaria“. Er decă cei-ce se duc își țin de datoriă a sări în ajutorul celor de acasă, vin șovinismii și le strigă, că sunt „panslaviști primejdioși“ și că vor chiar din America, să svânture „statul național unitar maghiar“. Alarma această e atât de ridicolă, încât chiar șovinismii ar trebui să se geneze de a mai parada cu ea în fața lumii și a țării. Dăr ei în loc de a se cuminti, o dau înainte fără sfală și fără să se gândescă, ce rău serviciu fac țării și ce mare rău își fac lor înșiși, când presentă intenționat și tendențios pretinsul pericol panslav american în proporții atât de grozave.

Falimentul băncii de Lipsca.

Mare consternațiune pe toate piețele de efecte ale continentului. Banca de Lipsca („Leipziger-Bank“) una din cele mai vechi și mai mari institute de băni ale Germaniei, și-a sistat plățile. Falimentul acesta a venit ca un trăsnet din senin.

Numai înainte cu vre-o opt zile s'a fost prăbușit institutul de credit din Dresda, dăr se credea, că cu căderea acestui institut s'a curmat ori-ce pericol ulterior și că pe piețele germane nu se vor mai ivi complicațiuni financiare serioase. Acum de-odată veni cracolul băncii din Lipsca, care ofere priveliscă unei crise enorme și forte grave, în care se află capitalul și industria germană. Acum se descoperă dintr'odată stările putrede, ce s'au născut pe terenul economic sub masca comerțului universal și a industriei, ce avea menirea să cucerească totă lumea.

„Leipziger-Bank“ este un institut al Saxoniei și administrea un capital propriu și străin de vre-o 150 milioane. Ea a fost fondată înainte cu 60 de ani și a dus'o bine, până-ce o conducere aventuriară i-a cauzat căderea. Avera creditorilor și acționarilor este de-odată nimic. Bunăstarea multor familii e sdrucinată, creditul general va stagna în urma neîncrederei și multe case comerciale sunt amenințate în existența lor.

Considerând strînsele legături, în care se află comerțul din Viena și Budapesta cu cel din Germania, nu e nici o mirare, că șcirea despre falimentul băncii de Lipsca a produs o mare derută la bursele din Viena și din Budapesta. Efectele internaționale au căzut în mod simțitor, așa că de pildă cursurile acțiunilor de credit și al căilor ferate au căzut în timp de câte-va minute cu 12—15 cor. E bine, că de-oamidată cel puțin deruta s'a oprit aici. La această au contribuit șcirile liniștitoare, ce au sosit într'aceea din Germania. Aceste șciri spuneau, că „Leipziger-Bank“, în urma căderii institutului de credit din Dresda, s'a vădit silită a-și sista plățile, însă numai temporal. Banca asigură, că deocă se vor desfășura angajamentele liniștit, nici creditorii, nici acționarii nu vor pierde nimic. Cassa de băni a fost închisă, dăr despărțământul pentru efecte rămâne deschis pentru scoterea depozitelor de păstrare etc. De altmintrelea comunicatul băncii, care pare relativ liniștitor, întâmpină puțină credință, și mai ales cei din Berlin sunt indignați, că Banca de Lipsca mai umblă și acum să mascheze astfel ruinul ei total.

Banca de Lipsca e cunoscută în Austro-Ungaria mai ales prin faptul, că ea a mijlocit împrumutul bosniac dela 1899 în sumă de 22 milioane corone.

Din străinătate.

Pobedonoscew și Țarul. Lui „Neue freie Presse“ i-se șciorie din Berlin următoarele despre demisia procuratorului superior al Sinodului rusesc, despre care se șciorie ce parte însemnată a avut în escomunicarea lui Tolstol:

Țarul „Aftonbladet“, din Stockholm, care adese-ori primesce informații autentice din Rusia și Finlanda, află acum din Petersburg următoarea șciorie, care are însă lipsă de confirmare:

La 23 Mai, Pobedonoscew, primit în audiență de Țar, a declarat, că în împrejurările actuale nu mai poate lucra împreună cu ceilalți miniștri, de ôre-ce toți aceștia au devenit unul după altul ômenii ou ideii mai liberale, ceea-ce nu s'ar potrivi cu starea de lucruri din Rusia. Spre a salva situația, el a cerut un post de așa natură, încât vorbele sale să afle mai multă ascultare.

Țarul ar fi întrebat atunci: „Cam ce dorești? Vrei să fi cancelar, sau ce?“

Pobedonoscew răspunse: „Hotărârea o las la voia Majestații Văștre“.

Țarul făcù un gest și dice: „Odată mi-ai recomandat pe un Goremykin, și sunt nespun de vesel, că s'a dus“.

Procuratorul Sfântului Sinod nu se aștepta la aceste cuvinte și se rugă să i se primescă demisia. Țarul îi răspunse: „O să mă mai gândesc“.

De atunci Pobedonoscew e bolnav. Se spune, că Țarul a luat cunoștință despre o scrisoare, în care Pobedonoscew atacă violent pe ministrul Witte. Scrisoarea această a fost publicată de Scharapow în nisece foi volante. În aceeași zi, după audiența în chestiune, ministrul Sjiagin și un alt ministru au fost chemați de Țar spre a raporta asupra turburărilor lucrătorilor. În timpul audienței, cei doi miniștri au alunecat într'un violent schimb de cuvinte și fiindcă Țarul nu a luat parte nici unuia, amândoi și-au presintat demisiunile. Țarul a răspuns: „Nu, nu, de o mie de ori nu!“

Cu toate acestea neliniștea și încordarea continuă, și nu se șciorie, ce se va întâmpla într'un viitor apropiat. În unele cercuri se crede însă cu siguranță, că zilele lui Pobedonoscew sunt numărate.

Căderea liberalilor în Olanda. La ultimele alegeri pentru camera olandeză clericali au eșit biruitori față de guvernul liberal Pierson. Căderea partidului liberal se atribuie în prima linie atitudinii guvernului Pierson în războiul buro-engles. Guvernul și-a pierdut popularitatea din cauză că n'a intervenit în favorul fraților de sânge din Africa sudică.

Supunerea Filipinilor. Din Manila se telegrafază, că generalul Calles, căpetenia resculaților filipini, s'a predat generalului american Summer dimpreună cu statul său major și cu 650 resculați.

SCIRILE DILEI.

— 14 (27) Iunie.

Esamenul de maturitate la școala comercială superioară din loc s'a ținut în 13 și 14 I. c. Ca comisar și președinte din partea Ven. Consistoriu archidieceasan a fost părintele protopop Vasile Voimă, din partea ministerului de culte d-l Putnokij Miklos, er din partea ministerului de comerț d-l Fekete Iacob. — Din 13 școlari, unul a căzut la esameul scripturistic, 2 s'au retras din cauză de bolă, er 10 s'au prezentat la esamenul verbal. Rezultatul este următorul: Cu forte bine: N. Nema; cu bine: M. Cincheza, V. Cosma, G. Munteanu, A. Sfetea, I. Tulbare și E. Lupea; maturi: R. Popea, R. Pop, er un candidat se avisează la repeșirea esamenului în Septembrie din două obiecte.

Furtul factorului poștal Falkai — de 152,000 cor. Se dicea, că factorul poștal din Budapesta Ladislau Falkai, care a luat'o la sănătoșă, a subtras scrisori de băni în valoare de 40,000 cor. Acum fu constatat de către direcțiunea poștelor, că suma furată e de patru ori mai mare și se uroă la cifra de 152,000 cor. Poliția îl caută pretutindeni, dăr n'a dat de urma lui până acum. Cercetarea a constatat, că Falkai deja în decurs de mai multe zile înainte de fuga sa a subtras scrisorile de băni, ce i-s'au fost înmănat de a-le împărți, și în

cartea sa de prelare a falsificat subscrierea adresăților.

Concentrările de trupe pentru instrucțiune și pentru manevre în România se vor face după deciziunea ministrului de războiu în luna lui Septembrie. Afară de efectivul, ce se află sub arme, o a treia parte a oficerilor din rezerve, apoi un contingent și un altul de rezerviști, vor lua parte la aceste concentrări. Dela 1—28 Septembrie se vor concentra corpurile de armată 1, 2 și 4; dela 3—23 Septembrie divizia activă din Dobrogea, dela 3 Sept. — 3 Octombrie corpul al treilea de armată. Concentrarea milițiilor se va face dela 12 Septembrie încolo. Instrucțiunea trupelor pe regiment se va face până la 15 Septembrie și de aci încolo până la desconcentrarea trupelor, acestea vor esecuta marșuri, manevre de regiment, de brigadă și de divizie.

Profesorii dela școlele medii, cari nu aparțin statului, au adresat dietei o rugare, pentru-ca să fiă împărțaiți de favorul de-a plăti numai prețul de jumătate pe liniile ferate de stat ungare. Petițiunea au subsemnat'o vre-o 1200 profesor dela 97 școle medii și ea va fi pertractată astăzi, în 27 I. c.

Din Constanța primim șciorie, că d-l Irimie Er. Popa a fost numit president al consiliului general al districtului Constanța, în locul d-lui C. Parianu, care a dimisionat.

Țarul rusesc în Germania. Țiarele rusesci publică informațiunea, după Țiarele berlineze, că împăratul rusesc a primit învitarea împăratului german, ca să asiste la manevrele generale ale armatei germane în Dantzig. După nunta surorii sale Olga, și după ce se vor ține manevrele armatei rusesce, împăratul Nicolae va merge dimpreună cu împărătesa mai întâi în la Kopenhaga și apoi de aci la Dantzig la manevre. Deși din izvor oficial rusesc, această veste nu este încă confirmată, totuși, prin faptul, că Țiarele rusesce o reproduce, se crede, că e adevărată.

Esamele de maturitate la gimnaziul din Năsăud s'au ținut în 19, 20 și 21 Iunie n. S'au supus esamenului 35 stud. ordinari și 5 corigenți din anul trecut. Resultatul e următorul: Matur cu eminență: Tudor Moisil. Maturi cu bun: Ioan Andreescu, Ioan Monda, Atanasiu Păltinean și Ioan Șanta. Maturi cu suficienți: Alimpiu Racoșiu, Aurel Blaga, Basiliu Bășotă, Alex. Bolfa, Ioan Bozga, Iulian Chita, Victor Făraș, Nicolae Georgescu, Ioan Groze, Stefan Jarda, Mihail Inga, Iacob Man, Iulian Man, Traian Maniu, Iuliu Marțian, Augustin Murășan, Ioan Perényi, Nicolae Perian, Ioan Spănu, Ioan Stănilă, Pavel Tofan, Mafteiu Zagrean, N. Leményi, Fortunat Murășan și Pavel Nodiș. Relegați la 3 luni 5 inși. Relegați la un an 4 inși.

Turiștii români, cari fac înconjurul României și al Europei, au sosit din București prin Drohoiți la Iași, Lună șera. În tot parcursul au fost cât se poate de bine primiți și tratați. Dela Iași ei vor pleca la Huși, apoi în josul Moldovei, până când se vor reîntorce din nou în București și vor ajunge apoi la Mehedinți. Astfel turneul României va fi deja făcut. În ce consta turneul lor? La Paris prințul Cantacuzino și clubul Alpin au făcut un pavel colosal de 2 milioane și jumătate pentru acești doi turiști, că vor face în timp de 2 ani de zile înconjurul Europei și al României. Studenții români au declarat, că s' siguri de reușită și nimic nu-i va opri să-o facă. Puternici, bine făcuți, veseli, ei și-au pus totă speranța că în timpul hotărât vor ajunge la țintă. În ce privesc fondurile, dice „Even“, stau destul de bine, după cum se cuvine la astfel de încercări nesigure.

Scandal la Atena. Țarul „Le Temps“ primesce următoarea telegramă asupra unui scandal militar, care a izbucnit în Atena: După propunerea prințului moștenitor, comandant-șef al armatei, trei coloneli, din-

tre cari ministrul de războiu Tsamatos și adjutanțul regelui Papamandopulos, au fost avansați generali. Indată doi alți adjutanți ai regelui, colonelii Grivas-Gardikiotis și Boțaris, socotindu-se jicniți în dreptul lor de vechime, presentară regelui demisiunile lor în scris din însărcinarea de adjutanți și cerură ministrului de războiu punerea lor în poziția de retragere. Colonelul Mastropas imită exemplul lor, cerând de asemenea retragerea. O violentă campanie de presă urmă. Tote Țiarele fără excepțiune blamară aceste avansări, pe care le atribuie favoritismului și unor presiuni diferite. Polemica deveni mai ardetore în urma declarațiunilor Țarului „Hestia“, care se dice, că reflectază opiniunile curții și ale prințului moștenitor, și cari asigură, că propunerile prințului privitoare la avansările generalilor nu sunt datorite propriei sale inițiative. Aserțiunile „Hestiei“ sunt viu comentate. Avansările generale în armată, cari trebuiau să urmeze după acele ale generalilor, au fost amânate în urma rivalităților dintre diferitele arme.

Sultanul în pericol. Țarul „Frankfurter Zeitung“ primesce din Constantinopol șciorie, că, pe când Sultanul dormea în harem, pe la miezul nopții, a izbucnit un incendiu în camera vecină. Sultanul s'a aflat în mare pericol, însă a izbutit să scape. Alergând pompierii, au stins focul într'o jumătate de oră. Sultanul, vorbind a doua zi cu câțiva ambasadori, a spus, că a scăpat ca prin minune. S'a deschis o severă anchetă în privința incendiului dela haremul Sultanului, bănuindu-se, că a fost la mijloc o încercare de atentat. S'au făcut câte-va areștări.

Răzbunare anarhistă. Am adus la rândul său șciorie, că aprôpe de Vicenza, comuna Suhio, un mecanic cu numele Giovanni Pezzan, care sosi acolo din Elveția, a încercat să se sinucidă. Cu ocaziunea interogării lui, Pezzan a mărturisit, că el e anarhist și că a fost ales prin sorți să ucidă pe împăratul german, pe președintele Loubet, pe Elena regina Italiei și pe ducele de Abruzzo. El însă, înfiorat de planul acesta săngeros și deore ce șciorie ce-l așteptă, deocă nu-și implinesce datoriă, — însuși voi să se sinucidă. La început poliția nu voia să dea credință lui Pezzan, dăr după-ce au fost descoperite amănuntele atentatului plănit, s'a convins, că a vorbit adevărul. Răzbunarea anarhiștilor însă n'a întârziat mult. Din Roma se telegrafază, că alaltăieri anarhistul Pezzan, care a tradat planul anarhiștilor, a fost strepuns de două ori cu un pumnal în inimă, în urma căreia și muri la moment. Uoigășului i-a succes a să refugie. Pezzan a fost pândit la un canton pe linia ferată și fu atacat când treou pe acolo.

Esamen. Sâmbătă în 16 (29) Iunie la 3 ore d. a. se va ține în sala clasei III a gimnaziului român din loc esamen, din religiune cu toți elevii români gr. cat. dela școlele române din loc.

Copil-monstru. Din comuna Palatca (com. Cojocna) ni-se șciorie: O femeie a născut în zilele aceste un copil-monstru. Noul născut e fără gură și nas. În locul gurei se observă o apertură mai mărișoră și ceva din falca din jos, er falca de sus împreună cu buza lipsesc de tot; asemenea și în locul nasului se vede o mică apertură și nimic alt-ceva. Copilul în starea această nu poate suge, cu toate aceste construcțiunea corpului arată semne de viață îndelungată.

Avis. Pentru doritorii de-a lua parte la cursul de stupărit din Cugir (Kudsir) 1—12 Iulie st. n. se aduce la cunoștință, că stațiunea ultimă e Alkenyer (Jibot) pe linia ferată Teiuș-Arad între Vințul-de-jos și Oraștia (Szászváros). Dela stația până la Cugir sunt 13 chm. și totdeauna se află trăsuri a căror plată e 1 fl. 50 or. pentru 3—4 persoane. — Ioan Muntean, înv. dir.

Duel mortal. Din Berlin se telegrafază, că în Prusia vestică la cărciuma sâtescă de pe proprietatea unui cavaler în petreceau mai mulți domni. Intre ei se află

și proprietarul Hartmann, om cunoscut ca mare partisan al agrarilor. Hartmann dăse între altele, că el nu bea vin german, lui îi plac numai vinurile franceze. Acastă observație a produs sânge rău între ceilalți oșpeți și un notar de tribunal, Bandolow, i-a răspuns, făcând o observare satirică. Din vorbă în vorbă, au ajuns la certă, până în cele din urmă lucrul ajunsese la duel. Notarul Bandolow, se dăse, și-a descărcat arma în aer, ér Hartmann a pușcat asupra contrarului său, culoându-l mort la pământ.

Haina de bal a reginei Ranavalo.

Foile naționaliste parisienne atacă guvernul, fiindcă nu vrea să pună la dispoziția reginei detronate Ranavalo de Madagascar mijlocele, pentru-ca să-și cumpere hainele ce îi plac. Aceste diare au apelat la cetitorii lor, făcând o colecție, pentru-ca cu banii intrați ce fac numai suma de 1324 franci, să i-se facă cadou reginei Ranavalo o haină de bal parisiannă. Ex-regina și-a ales la un croitor renumit de pe Place Vendôme o haină de satin și crêpe de Chine. Și cunoscuta pictore de flori Madeleine Lemaire va picta pe satin o ghirlandă de rose „La France“.

Societatea „Psaltul“ a cantorilor români din Transilvania și Ungaria

invită pe toți binevoitorii acestei societăți (într-o parte și dame sunt bine vădute) să binevoască a lua parte la prima adunare generală de constituire a societății, care se va ține Duminecă, în 7 Iulie 1901 st. n. la orele 4 p. m., în sala de desen a școlii centrale. *Ordinea zilei*: 1) Cuvânt de deschidere; 2) Alegerea unui conducător ad hoc; 3) Alegerea protectorului și a curatorului; 4) Alegerea președintelui și a v. președintelui; 5) Alegerea a 5 membri în comitet; 6) Alegerea a doi revisori pentru cercetarea socotelilor; 7) Eventuale propunerii. Pentru comitetul provisor: Președinte: *Vasilie Lazurcă-Lăzdrăanu*; secretar: *Petru de Petric*.

Petrecere de vară. Tinerii meseriași români din Brașovul-vechi vor arangia o petrecere de vară cu joc, Duminecă, în 17/30 Iunie o. în „Stejeriș“. Plecarea va fi la orele 12 a. m. dela școlă română gr. or. din Brașovul-vechi. La cas, că va fi timp plinos, petrecerea se amână pe Duminecă viitoare.

Reuniunea sodalilor români din Sibiu va ține o convenire socială împreună cu cântării, declamațiunii și joc, Duminecă, la 17 (30) Iunie 1901 în pavilionul de sticlă din grădina Hermann.

Corurile se dirigă de d-l Candid Popa, învățător la școlă de aplicațiune de pe lângă seminarul „Andreian“. O parte a eventualului venit curat este destinat fondului pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare. Prețul de intrare: 1 corônă de persoană. Suprasolvirii benevole se primesc cu mulțămîtă și se vor cuita pe cale diaristică.

Program: 1) „Etă ziua triumfală“, cor mixt de W. Humpel. 2) a) „Sus opină“, cor bărbătesc de I. Vidu; b) „Musioanții dela Praga“, cor bărbătesc de Th. Krause. 3) „Triumful amorului“, de T. Speranță, declamată de d-sora Elena Baciu. 4) a) „Nevasta care iubesc“, cor mixt de G. Musioescu; b) „Stăneuca“, cor mixt de G. Musioescu. 5) „Dragostea învrăbită“, de George Coșbuc, declamată de Nicolau Bratu, culegător-tipograf. 6) „Logojana“, cor mixt de I. Vidu. După producțiune vor urma jocurile naționale „Călușerul“ și „Bătută“.

Războiul din Africa sudică.

Londra, 25 Iunie. Din *Port-Elisabeth* se anunță: Colóna englesă *Krabbe*, a fost rănită de *Burii* lângă *Klipfontein*. Pierderile Englesilor: 11 morți, 28 răniți, 47 prizonieri.

Londra, 25 Iunie. În ședința de așd a Camerei comunelor ministru de război *Woodrick* a declarat, că în colonia Capului (—2000 omenî stau sub arme contra Angliei. Obiectivele războiului fac la săptămână 600.000 funți.

Marsilia, 25 Iunie. Comandantul bur *Vaulier* a sosit aici din Durban; el are o misiune la Dr. *Leyds*. *Vaulier* desminte categoric scirea, că *Botha* ar avé intenția de a sista lupta, și declară, că în ultimele sale ordine de și *Botha* pune ca minimul condițiilor de pace, *recunoscerea independenței republicelor și amnestia deplină a oelor Olandesi* din Capland, cari au luptat cu *Burii*. *Vaulier* crede, că *situația pentru Burii e foarte favorabilă și în lunile din urmă s'a îmbunătățit*.

Capstadt, 25 Iunie. Despre lupta de lângă *Reitz*, în care s'a câștigat trenul cu victualii al armatei lui *Dewett*, au sosit acum amănunte interesante, din cari reiese, că Englesii au surprins trenul. *Burii s'au refugiat*. Vădând ei însă, că Englesii sunt puțin, s'au reîntors și au atacat cu mare foc. S'a desfășurat o luptă înverșunată, după care trenul fu recucerit. Într'aceea sosi colonelul *Delisle* cu întăriri de trupe. Lupta se reîncepă cu mare vehementă. *Burii s'au aședat* sub caré și pușcau neîntrerupt dintre roțile carșelor, ér o parte din ei au dus cu mare repeziune caréle mai departe de Englesii. Englesii se repeziră acum dinaintea carșelor și pe cât era posibil, au folosit baioneta. Focul din pușca se dedea dela o foarte mică distanță. Comandantul bur *Delarey* a participat însuși la luptă. Lângă el a cădut un Bur, ér de altă parte unul fu rănit. În fine lupta s'a dat pe întreaga liniă. Se lupta om contra om și cu mare vitejiă de ambele părți. Englesii au luat ca pradă 71 caré.

Capstadt, 25 Iunie. „Cape Times“ anunță că *Burii* au prins pe deputatul *Bota* din *Aliwalnorth* și pentru atitudinea, ce a avut-o în parlamentul din *Capstadt* la votarea legii despre tradare, l'au bătut cu bice, ér ferma i-au ars-o.

Marele meeting buro-fil din Londra.

Diarele dau detalii amănunțite asupra marelui meeting buro-fil ținut în Londra. *Merriman* și *Sauer*, delegații buro-fil din Cap, cari înzadar au cerat să fiă ascultați în camera Comunelor, au convocat pe cetățenii din Londra la un meeting de adio în *Queen's Hall* înainte de a-se reîntorce în Africa. Cu această ocazie imperialiștii și speculatorii dela bursă au căutat să provôce scandal și să zădărnicesc astfel meetingul. În acest scop Miercuri după amiazi aceștia au făcut să se răspândescă în unele părți ale orașului manifeste, prin care se invită inimicii *Burilor* și ai păcei de a merge în număr mare la *Queen's Hall* pentru a apăra politica lui *Jameson*, *Chamberlain*, *Cecil Rhodes* și *Milner*. Afară de manifeste s'au răspândit prin presă fel de fel de soiri mincinoșe numai pentru a zădărnici reușita meetingului. Între alte minciuni colportate a fost și aceea, că la meeting va asista și „debestatul Dr. *Leyds*“, cum îl numesee presa englesă, și că venirea lui ar fi în legătură cu luarea de dispozițiunii pentru publicarea unor caricaturi grosolane ale regelui *Eduard VII*. Acastă afirmațiune e desmintită prin faptul, că Dr. *Leyds* se află suferind în *Bruxella* și uici gând n'a avut să se ducă la *Londra*.

Cătră sérá, cu tótă plôia, mai bine de 12.000 omenî, cea mai mare parte veniți pentru a manifesta contra *Burilor*, se îngrămădeau la *Queen's Halle*, înainte de meetingul *Merriman-Sauer*. Când ușile săleii au fost deschise publicul a năvălit înăuntru cu atâta violență, că ciocniri grave au avut loc. O ușă și ferăști au fost sfărâmate; mai multe persoane au fost rănite. Organizațiunii meetingului, în interior au trebuit să ia dispozițiunii pentru espulșarea din sală a mai multor indiviđi turbulenți dela bursa din *Londra* și a confisca un drapel britanic cu care cei veniți pentru scandal voiau să se servescă pentru a manifesta în potrive *Burilor*.

Președintele întruniri *Labouchère* a redat drapelul spunând, că numai aceea, oari voese sfârșitul războiului, sunt adevărații apărători ai onôrei britanice. *Merriman*, indispus fiind, n'a asistat la întrunire; dér colegul său *Sauer* a pronunțat un discurs entusiast pentru cauza *Burilor*, care discurs, deși

întrerupt pe ici pe colo, ăa fost acoperit de furtunose aplause.

Contrar așteptărilor tuturor, meetingul a luat în timpul discursurilor oratorilor o întorsătură foarte curioasă și în favoarea *Burilor*. Atât în cursul cuvântărilor, cât și cătră sfârșit s'au propus invitațiuni cătră guvernul engles de a acorda o pace onorabilă *Burilor*.

După ce această propunere a fost făcută și primită cu aplause de meetingiști, adunarea a fost sesisată de un amendament, ce spune că: „Acastă pace trebuie să fiă întovărășită de restituirea independenței celor două republici ale *Burilor*“. Acest amendament a fost votat cu o majoritate zdrobitoare în mijlocul aclamațiunilor entusiaste.

De sigur această propunere va lăsa încremăniți pe partizanii războiului și în special pe speculatorii minelor de aur din *Transvaal*, cu atât mai mult, cu cât ea a fost făcută în mijlocul *Londrei*, unde până mai eri răsunau stradele și localurile publice de strigătele războinice ale jingoilor și ale întregii populațiunii din *Londra*.

Lucru e cert, opiniunea publică s'a împărțit în două și pare că dorința de pace întrece pe cea războinică.

Curajul războinicilor a slăbit, ér *Warre-Office* minte șilaic publicul, căutând să acopere pierderile de omeni prin capturări de vite.

Tipurile etății.

Tipuri psihice ale etății sunt acele stări proprii ale etății capabile de ôre care deosebite grade de cugetare, simțire și voință. Se știe de mult, că spiritul se dezvoltă cu etatea. Cine nu observă dezvoltarea pe care o ia copilul de 7 și 14 ani? În timpurile vechi la Greci ca și la *Romani*, observațiunea acastă o găsim făcută. Și adă la tote popôrele găsim așa fel stabilit, încât la termine ale etății, corespunzătoare cu dezvoltarea capacității intelectuale, se determină timpul școlii, timpul de a intra în viața socială, politică etc. Din punct de vedere al tipurilor psihice recomandăm pe *Schwartz*, *Denzel*, *Jean Paul*, în *Jevana Fröbel*, *M-me Necker de Saussure*, *Herbart*, are următoarele trepte ale etății: cei 3 ani la început, 4—8, etate băteșcă și apoi cea juvenilă.

Ca întemeietor al unei metode de cercetare în aflarea tipurilor etății, avem pe *Berthold Sigismund*, medic și naturalist, apoi *Kurtman* în „*Tagebuch der Erziehung*“, *Kussmanl*, diferite societăți pedagogice, *Preyer*, *Stoy*, *Ziller*, *Harimann* etc. dér numai în ceea, ce privesee timpul de școlă, în care sunt patru trepte de dezvoltare, din care cele două dintăi cuprind câte 2 ani, ér cele din urmă două un timp nehotărît, adesea-ori mai lung.

Desvoltarea spirituală a omului este în general un progres dela nehotărît la hotărît. În timpul celor trei anidintăi (prima treptă de dezvoltare) are loc dezvoltarea simțurilor. Copilul stă aprôpe numai sub conducerea lor.

În a doua perîodă copilul începe să aibă conștiința de sine. De acum copilul începe să reproducă, nu numai să primescă ori-ce ca în prima perîodă. El începe să compare, să deosebescă, să imiteze și să combine, să formeze grupe și serii de idei. Puterea de imaginațiă îl domnesee, cugetarea începe. Din cercul de intuițiă se formează ael al cugetării.

Acestea duc la începutul unei vieți spirituale interne, ale cărei apariții mai iubite se arată prin puterea de imaginațiă în jocul liber. De aci începe să-i placă istoriére, mai ales fabule, se arată cu ôre care prevede și atrag atenția lucrui, pe care nu le pricepe, își dă părerea, simte plăcerea și durerea altora. Copilul în această etate alergă după tovărășiă cu alți copii. De aceea se recomandă grădăniile de copii.

Așa merge până la etatea de 7 ani. Intrarea în școlă este un punct cu urmări grele pentru viața copilului, căci altfel a fost viața lui de până acum în familie și sub ocrotirea numai a mamei sale.

Cu anul al 7-lea începe a treia perîodă, care ocupă și anul al 8-lea și acesta servese ca punct de tranșițiă.

În acest timp copilul face puține progrese în intuițiune și observațiune, începe a-se conduce liber după puterea sa de imaginațiă, primeseee autoritatea educaturului fără a pierde cu totul ideea de personalitatea sa.

A patra perîodă (anul 9 și 10) este mai bogată în fixarea ideilor, copilul devine mai cu grije, mai atent la cele ce vede, se deprinde a-le esprima mai clar,

reproduce lucrurile auđite sêu învățate, dându-și socotéla de ele, deși nu prea mult, pentru că în acest timp el stă sub puterea memoriei mecanice.

În acest timp copilul vré să fiă mai liber, nu prea caută să fiă cu ômenii maturi, căci cu ei voința sa n'are așa liberă, de aceea nici nu se mai întolnesee băeții cu fetele așa des și buouros ca în perîoda cealaltă. Jocul este mai cu plan, serios și mai durabil.

Fetele iubese mai mult jocuri proprii lor și mai ales ocupații casnice. Din punct de vedere al ascultării de educator, copilul în această etate se supune fără reflexiune, mai ales decât vede în el un caracter stațornic și moral.

În a cincia perîodă, pe care e greu a o determina după etate, se observă un progres în formarea ideilor psihice, ori, cum dice poporul, acum încep copiii să devină pricepuți. Acum se pôte spune, deoa un copil va fi în stare a merge în școlă superiôră, ori nu. De acum sexurile încep a fi deosebite în școlé, se introduc noue obiecte de studii. Din punct de vedere practic se observă, că copilul se arată mai stăpân pe fapta sa. El își reculege voiasa, nu numai pentru a o supune altuia, căci așa se cere, ci pentru-că recunoesee în altul o superioritate.

În periodul acesta faptele pe cari copilul le face, își dă socotéla de ele și le compară cu ale altora. Copilul își dă socotéla de el, ba une-ori pune prea mare preț. Pentru a-se vedé onorat de ai săi, se încercă a face fapte de ordine materială ori spirituală, prin care să se arete, că merită. Sentimentul de sine se desvôltă cu putere.

Unii copii desvôltă o energiă extraordinară. Fetele, deși mai puțin energice, totuși se arată mai răbdătoare și mai persistente în lucru și caută a împodobi totul.

În a șesa perîodă, care este în ultimul an de școlă, se observă, că copiii au mai multă pricepere, așa că fac totul sub conducerea ei. Formarea ideilor se face mai ușor și mai sigur, copilul are putere de decisiune, memorii și imaginațiă, se influențează din ce în ce mai mult de judecată, memoria judiciară se desvôltă. Abstracțiune, determinațiunea și combinațiunea schimbă asociațiunile primitive.

Fantasia acum își ia locul, copilul face us de reflexiune. Din punct de vedere practic acum se determină opinia morală și se clarifică pentru aci și pentru eternitate.

Ca tipuri din cele espuse, avem: A. Înainte de școlă: a) timpul recepțiunii predominante; b) a reproducerii simple și începutul vieții spirituale interne. B. În timpul școlii: a) trepta puterii de imaginațiă liberă și a încrederii copilăresce; b) a memoriei mecanice și a supunerii vocii individuale la o voce generală îndreptățită; c) a judecării, ce se ridică și reținerii influințate de opinia crescândă morală; d) gradul judecării predominante și a acțiunii determinată de idei morale. („Even.“)

DIVERSE.

Umor din războiul sud-african.

Pe moșia unui Bur s'a petrecut nu tocmai de mult între proprietarul ei și un oficer engles următoarea scenă:

Oficerul: „Am ordin de a cumpăra sêu de a arde tôte mijlocele de nutreț, ce se află pe fermă (moșia). Eu prefer să le ard. Să dai foc îndată paielor acestora din curte“.

Farmierul bur: „Dér, d-le locotenent! Eu...“

Oficerul: „Taci din gură! Trebuie să fiă arse!“

Farmierul: „Eu, decât voiți cu ori ce preț...“

Oficerul: „Haid' dă înainte! Să nu mai diez nici căre!“

Paietele se ard, ér după aceea farmierul în tótă liniștea sufletésacă, dice cătră oficer:

„Mai înainte voiam să-ți spu numai, că paietele arse au fost cumpărate de cătră administrațiune englesă de furage și că înainte cu câte-va ôre am și primit banii pentru ele“.

Fața oficerului engles n'a fost tocmai radiôsă și de spirit, când în urma acasta se întorse spre calul lui și eși călare prin pôrtă.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Doctorul

ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD
specialist pentru bóle interne
CARLSBAD,
Alte Wiese, „Drei Staffeln.“

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga, pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitanul din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. **Agrologia**, s.eu Agricultura generală. 34 c.ole de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 cor.óne.

Vol. II. **Fitotechnia**, s.eu cultura specială a plantelor, 38 c.ole de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 cor.óne.

Vol. III. **Zootehnica**, s.eu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lăuăria și lăptăria, 49 c.ole de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 cor.óne.

Vol. IV. **Economia Rurală**, s.eu organizațiunea și administrarea moșiilor mari și mici. Costă 8 cor.óne.

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesc esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura omână prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză toate cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din toate țările locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

„**Cartea Plugarilor**“ s.eu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 25 cr. (+ 3 cr. porto).

„**Stupăritul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Const. Dimian, preot în Brețou. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor săteni de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiuului. Prețul francoat 40 cr.

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vândare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raiffeinssen. Edițiunea a V-a Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. costă 80 cr. (+ porto 10).

Grădina de legume, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blași. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinuri din p.óme, de Gr. Halip, prof. Este o carte în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite p.óme. Prețul 40 b. (cu posta 45 b.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cârticică de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă. Edi. IV. corectată. Gherla. Prețul unui es. în p.ăreți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. Edițiunea IV. Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copii mai mărișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru on.órea Preacuratei Fecióre Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de m.órt, întocmite de Ioan Popiu. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 cor.óne (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesci de Ioan Popiu: tomul I, III și IV cuprinde cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate s.ărbătorile de peste an. Pe

lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor s.ărbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto)

Predicii pe toate Duminecele și s.ărbătorile de peste an, Vul. I. de Em Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile românesce din numărósele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

De același autor a apărut Vol. II. cu „**Predicii ocașionale și funebrele**“, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru cununii, și diferite ocașii (la s.ănțirea de biserică, la instalări de parochii, la prezentarea pentru prima.óra a preotului în parochii etc. etc.) Prețul 3 50 cor. (+ 20 b. porto.)

Predicii pentru Duminecele de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predicii pentru Duminecile de Iustin Popiu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odin.óra. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„**Carte de Rugăciuni, cereri și laude**“ spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesce. Conține 201 pag. Prețul legat simplu 80 b. leg. în p.ănză 1 cor. 60 b. în piele și aurit 3 cor. 20 b. în catifea cu copcii și cu cruce 7 cor. — b.

„**Pomenirea Prea on. br.ău** al Preas.ăntei de Dumneșeu n.ăsc.ótre, sc.óasă din antologion s.eu „minei și tipărită cu litere“. Pag. 16. Prețul 20 bani.

*

Viața și operele lui Andrei.ó Mu. reșianu, studiu istoric-literar de Ioan Ra. őiu, prof. ord. la preparandia din Blași. Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribu la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blași.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Iunie n. 1901.

Renta ung. de aur 4 ^o	117.90
Renta de cor.óne ung. 4 ^o	92.95
Impr. c.ăil. fer. ung. în aur 4 ¹ / ₂	120.70
Impr. c.ăil. fer. ung. în argint. 4 ¹ / ₂	100.50
Oblig. c.ăil. fer. ung. de ost I. emis.	118.50
Bonuri rurale ungare 4 ^o	92.50
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Impr. ung. cu premii	173.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	144.25
Renta de argint austr.	98.25
Renta de h.ărtie austr.	98.20
Renta de aur austr.	147.85
Losuri din 1860.	139.75
Acții de-ale B.ăncei austro-ungară	16.65
Acții de-ale B.ăncei ung. de credit.	655.—
Acții de-ale B.ăncei austr. de credit.	648.—
Napoleondori.	19.03
M.ărci imperiale germane	117.32 ¹ / ₂
London vista.	239.55
Paris vista	95.05
Rente de cor.óne austr. 4 ^o	95.65
Note italiene	90.80

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Iunie n. 1901.

Bancnota rom. Cump. 18.80 V.ënd.	18.82
Argint român. Cump. 18.40 V.ënd.	18.44
Napoleond'ori. Cump. 19.— V.ënd.	19.04
Galbeni Cump. 11.30 V.ënd.	11.40
Ruble Rusesce Cump. 127.— V.ënd.	—.—
M.ărci germane Cump. 58.50 V.ënd.	—.—
Lire turcesce Cump. 10.72 V.ënd.	—.—
Seris. fonc. Albina 5 ^o 100.— V.ënd.	101.—

Casă de v.ëndare.

Casa cu complex mare din **Strada Țin.ășilor Nr. 80** este de v.ëndare din m.ăn.ă liberă. Informații se dau în Pr.ăvălia din Strada Hirscher Nr. 22.

9-3 (185).

Un tiner jurist caută aplicare în vre-o cancelarie advocațională.

9-10. (184)

Sz. 4443—1901.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiroság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Fogarasmegye gyám-pénztára végrehajtatónak Stelea Miklós és társai végrehajtaszt szenved.ó elleni 129 kor. 56 fill. bet.ókek.óvetelés s járul. iránti végrehajtasai ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekv.ó a kis vajda falusi 165 sz. tlj.kvben Stelea Miklós nevén álló A † 153 hrsz. ingatlanra 7 kor., a 919 hrsz. ingatl. 13 kor., 996 hrsz. ingatl. 13 kor., 1032 hrsz. ingtl. 12 kor., 1339 hrsz. ingtl. 13 kor., 2109 hrsz. ingtl. 16 kor., 2421 hrsz. ingatl. 24 kor. 3423 hrsz. ingtl. 22 kor., 834/1 hrsz. ingtl. 18 kor., 1654/1 hrsz. ingtl. 8 kor., 2107 hrsz. ingtl. 16 kor., 3820/1 hrsz. ingtl. 22 korona a kis-vajda-falusi 168 szám. tlj.kvben Stelea Elena szül. Andreas kisk. Stelea Miklós Demeter és Stelea Miklós M.ăria nevén álló A † 67, 68 hrsz. ingatlan 346 kor., 363 hrsz. ingatl. 46 kor, 386 hrsz. ingatlan 32 kor. 927 hrsz. ingatlanra 36 kor. 2971 hrsz. ingatlanra 02 kor. 959, 960 „ „ 18 „ 3020 „ „ 20 „ 1343 „ „ 24 „ 3022 „ „ 22 „ 1480 „ „ 32 „ 3039 „ „ 08 „ 1535 „ „ 22 „ 3172 „ „ 14 „ 1582 „ „ 32 „ 3181 „ „ 18 „ 1640 „ „ 16 „ 3525 „ „ 30 „ 1793, 1794 „ „ 34 „ 3606 „ „ 38 „ 2079 „ „ 28 „ 3646, 3647 „ „ 28 „ 2285 „ „ 30 „ 3684 „ „ 14 „ 2689 „ „ 06 „ 3806, 3807 „ „ 58 „ 2695 „ „ 94 „ 4019 „ „ 14 „ 2718 „ „ 24 „ 4138, 4139, „ „ 30 „ 2791 „ „ 02 „ 4140 „ „ 30 „ 2853 „ „ 22 „ 4652/3 „ „ 18 „

a kis-vajda-falusi 160 sz. tlj.kvben Stelea Elena szül. Andreas nevén álló A † 1488/1 hrsz. ingatlanból 12 kor., 1652/1 hrsz. ingatlanból 34 kor., 2106 hrsz. ingatlan 16 koronában ezennel megállapított kiki.ăltási árban el.ëndeltetik és hogy a fennebb megjel.ólt ingatlanok 1901. évi **Iulius hó 15-ik napján d. e. 9 órakor** Kis Vajdafalván megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiki.ăltási ár.ón alól is eladatni fognak.

Arverezni sz.ănd.ékozók tartoznak az ingatlanok becs.ărának 10° .ăt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jel.ózt árfolyanmal sz.ămitott és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ban kije.ólt óvadékképes értékpapírban a kiküld.ótt kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-ra értelmében a bánatp.ănznek a bíróság. nál el.óleges elhelyezésér.ól ki.ăllított szabályszer.ó elismerv.ányt.ătszol. g.ăltatni.

Fogarason, 1901. évi.ăprilis hó 26-án.

A. kir. jbiroság mint tlkvi hatóság.

BED.ó
kir. albiró.

(194).1--1.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, T.ėrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este prov.ėdit cu cele mai bune mijl.óce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a put.ė esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateț.ă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

C.ĂRTI DE SCIIN.Ă,
LITERATUR.Ă ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISIT.Ă
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODN.Ă ȘI DE NUNT.Ă
DUP.Ă DORIN.Ă ȘI IN COLORI.

ANUN.ĂURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILAN.ĂURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverts, în to.ă m.ărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PRE.ĂURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORM.ĂNTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov T.ėrgul Inului Nr. 30, eta. őiul I, c.ătr.ă strad.ă. — Prețurile moderate. — Comandele din afar.ă rug.ăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.